

LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikennekaari

Liikennekaaren tavoitteena on lainsäädäntöä uudistamalla vähentää liikenteeseen kohdistuvaa sääntelyä ja näin parantaa yritysten mahdollisuuksia kehittää uusia palveluja, edistää markkinoillepääsyä sekä lisätä liikennepalvelujen kysyntää. Näin pyritään vastaamaan uusien maailmanlaajuisten ilmiöiden, kuten digitalisaation ja jakamistalouden, mukanaan tuomiin haasteisiin. Ministeriön ilmoittamana pyrkimyksenä on saattaa asiakas toiminnan keskiöön sekä parantaa liikennepalveluiden kysyntää.

Selkeimpiä tavara- ja henkilöliikenteen markkinoihin vaikuttavia Liikennekaaren tuomia muutoksia ovat:

- Taksiliikenteen kiintiö-, asemapaikka- ja enimmäishintasääntelystä luopuminen
- Autokohtaisen taksiluvan muuttaminen toimijakohtaiseksi taksiliikenneluvaksi
- Taksiluvan saamisedellytysten keventäminen
- Linja-auto- ja kuorma-autoliikenteen lupavaatimuksia kevennetään karsimalla kansallisesti asetettuja lisävaatimuksia.
- Kuljetustoimintaa voi harjoittaa ilman erillistä lupaa, mikäli maksettavat korvaukset ovat alle 10.000 euroa vuodessa.
- Yrittäjäkoulutusvaatimuksista luopuminen sekä henkilö- että tavaraliikenteessä
- Tavaraliikenteessä luovuttaisiin luvanvaraisuudesta pakettiautoilla tapahtuvissa kuljetuksissa, kun kokonaismassaraja lupavaatimukselle nostettaisiin 2 tonnista 3,5 tonniin.

Turun kauppakamari katsoo, että tavoite vähentää ja järkeistää sääntelyä on oikea ja vastaa kauppakamareiden esittämiä yleisiä tavoitteita ylisääntelyn purkamisesta Suomessa. Erityisesti kuljetusala on selkeästi kärsinyt ylisääntelystä ja osin se on jopa synnyttänyt vakavia uhkia liiketoiminnalle esimerkiksi rajoittamalla ammattikuljettajien saatavuutta ylimitoitettujen ammattipätevyyteen liittyvien koulutusvaatimusten vuoksi. Erittäin tärkeä on myös tavoite pääosin poistaa EU –säädösten lisäksi rakentunutta, vain Suomea koskevaa sääntelyä.

Liikennekaaren kokonaisuus avaa markkinoille tulon esteitä, purkaa yritystoimintaa haittaavaa sääntelyä ja luo mahdollisuuksia uusille, digitaalisille palveluille liikenteessä. On tärkeää, että säädösympäristömme antaa mahdollisuuden monipuolisemman ja pienimuotoisemman palvelutarjonnan lisääntymiseen ja niin sanotun jakamistalouden kehittymiselle Suomessa.

Keskeisinä potentiaalisina ongelmina elinkeinoelämän kannalta nähdään riski harmaan talouden kasvusta, yritysten kotipaikan siirtyminen pois Suomesta sekä palvelujen saatavuusongelmat haja-asutusalueilla.

Sen, että liikennepalveluja voi tuottaa ilman erillistä lupaa laskutuksen jäädessä alle 10.000 euroa vuodessa, pelätään lisäävän harmaata taloutta. On kuitenkin huomioitava, että helppo mahdollisuus pienimuotoiseen liiketoimintaan luo mahdollisuuksia monipuolisemman palvelutarjonnan syntymiselle. Muun muassa sivutoimisella liikennöinnillä saattaa olla tärkeä osa haja-asutusalueiden palveluiden säilymisessä. Tällöin esimerkiksi taksiliikennettä olisi

mahdollista hoitaa joustavammin ja pienimuotoisempana muun työn ohessa jolloin palvelut olisi helpommin saatavissa myös sellaisilla alueilla, joilla kysyntä on rajallista eikä välttämättä mahdollista palvelutarjontaa kokopäivätoimisena ammattina.

Ennen muuta pienimuotoisen liiketoiminnan sallimisella ilman erityistä lupaa voi olla tärkeä merkitys uusien palvelumuotojen syntymiselle. Se tukee erityisesti kaupunkiseutujen asuin- ja elinympäristöjen kehittymistä ja avaa paremmat mahdollisuudet niin sanottujen MaaS – palvelujen kehittymiselle Suomessa.

Pakettiautoliikenteen vapautumisen lupajärjestelmästä pelätään joidenkin arvioiden mukaan johtavan yritysten siirtymiseen pois Suomesta muun muassa halvemman työvoiman perässä. Erot kuljettajien palkoissa ovat niin isoja, että kilpailutilanne olisi epäreilu Suomessa kotipaikkansa pitäviä yrityksiä kohtaan. Samalla menetetään yritysten verotuotot.

Liikenne- ja viestintäministeriön tekemässä arvioissa riskiä yritysten siirtymisestä pidetään pienenä perustuen jo nyt luvanvaraisuudesta vapaan pienkuljetustoiminnan kehittymistä Suomessa. Pakettikuljetusten kasvaessa alalle on tullut ulkomaisia toimijoita, jotka kuitenkin ovat usein perustaneet tytäryrityksen Suomeen.

Turun kauppakamari katsoo, että riski on olemassa mutta sen ei pidä estää sääntelyn purkamista. Alan kehittymistä on kuitenkin seurattava ja on varauduttava myös säännösten muuttamiseen, mikäli negatiivista kehitystä havaitaan luvanvaraisuuden poistamisen jälkeen. Lisäksi Liikennekaaren valmistelussa olisi hyvä ottaa huomioon myös se mahdollisuus, että luvanvaraisuudesta ei luovuta, mutta luvan saamista helpotetaan ja prosessia yksinkertaistetaan merkittävästi.

Kaiken kaikkiaan Turun kauppakamari katsoo, että:

- Tavoite liikenteeseen kohdistuvan sääntelyn vähentämiseksi on kannatettava
- Suomen on kehitettävä säädösympäristöään niin, että se mahdollistaa pienimuotoisemman ja monipuolisemman palvelutarjonnan syntymisen ja niin sanotun jakamistalouden kehittymisen Suomessa
- Mahdollisuus pienimuotoiseen, alle 10.000 euron, liiketoimintaan ilman erillistä lupaa edistää palveluiden saatavuutta myös haja-asutusalueilla ja antaa paremmat edellytykset aivan uusien palvelukonseptien syntymiselle.
- Riski harmaan talouden kasvusta on tiedostettava, minkä vuoksi valvontaan on etenkin alkuvaiheessa varattava riittävästi resursseja. Lisäksi on seurattava pakettiautoliikenteen vapauttamisen tuomia vaikutuksia markkinoiden rakenteeseen ja toimintaan
- Liikennekaaren valmistelussa olisi selvitettävä myös mahdollisuus säilyttää luvanvaraisuus, mutta niin että luvan saamista helpotetaan ja prosessia yksinkertaistetaan merkittävästi

Turussa 17.5.2016

TURUN KAUPPAKAMARI

Minna Arve
toimitusjohtaja

Jarkko Heinonen
johtaja